

TILVÆKST Grovfoder nr. 13, 26. maj 2023

Indhold

- Mark
- Aktuelt i græs
- Aktuelt i majs
- Aktuelt i vårsæd
- Aktuelt i foderroer
- Bekæmpelse af rodukrudt i vårsæd

MARK

Aktuelt i græs

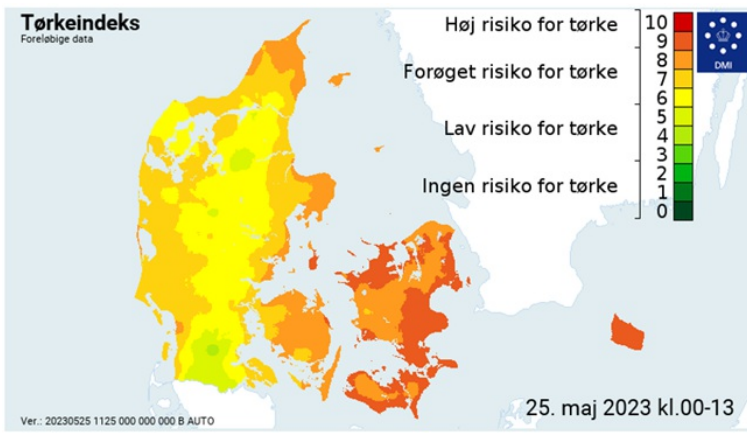
Af planterådgiver Thomas Harbo

Første slætrunde er næsten ovre

En stor del af slætgræsset er nu høstet, og når vi er på den anden side af pinse, står der ikke ret meget græs tilbage. Der er selvfølgelig stor variation mellem afgrøderne fra mark til mark, men overordnet set er det først nu, at græsset kan siges at være klar til slæt – i hvert fald hvis fokus er at få den bedste kombination af udbytte og kvalitet. Hvor der er slættet i sidste uge, er der allerede god vækst i græsset igen. Har du taget et slæt til den tidlige side, risikerer du hurtig stængling i græsset – særligt hvis det er tørt, og der bliver varmt i de kommende uger.

Vanding

Enkelte steder er der faldet så meget nedbør inden for den seneste uge, at tørkeindekset er reduceret markant, men langt de fleste steder er det efterhånden meget tørt. I de lavere græsmarker kan der stadig findes tilstrækkelig fugt til, at det ikke hæmmer væksten, men på alle høje arealer bør du vande, hvis det overhovedet er en mulighed. Vanding er ikke optimalt på de meget blæsende dage, men generelt bør du for nærværende holde vandingsmaskinerne kørende på græs og vårsæd, der er i de sene buskningsstadier. Strammer det yderligere til, vil det være aktuelt at udnytte kapaciteten bedst muligt ved at undlade vanding af små marker og kiler m.v.

Figur 1 Tørkeindeks for hele landet 25. maj (Kilde: DMI)

Aktuelt i majs

Af planterådgiver Peter Siebert

Ukrudtets fremspiring varierer imellem marker, men mange steder er alm. hanespore allerede spiret frem og skal bekæmpes i første sprøjtning. Hold øje med fremspiringen af majs og meld ind ved mangelfuld fremspiring.

Pga. Den lange periode majs er sået over, er der stor forskel på hvor langt afgrøderne er nået i udvikling. Flere har marker, der er sået fra sidst i april til midt i maj måned. Tilbage meldinger fra markbesøgene er, at der er marker, hvor ukrudtet synes at lade vente på sig, mens der i andre marker er fuld fart på ukrudtet. Ukrudtets fremspiring afhænger også meget af, hvordan såbeddet er gjort klar. Hvor såbeddet tilberedt med en tromle eller en god såbedsharve, er den kapilære effekt genskabt, og der er en normal ukrudtsbestand, mens der i mere løse såbed, ses en mere sporadisk ukrudtsfremspiring. Her kan det være svært at fastsætte det optimale sprøjtetidspunkt. Du bør dog ikke lade vanskeligt bekæmpelige ukrudtsarter som f.eks. Snerlepileurt få mere end to løvblade, inden du behandler.

Billede 1 I det faste såbed til venstre i billedet er der en god fremspiring af ukrudt, mens fremspiringen er langt mere sporadisk i det mere løse såbed til højre i billedet (Foto: Thomas Harbo, SAGRO)

Pga. den noget sene majssåning oplever vi i år en betydelig fremspiring af alm. hanespore til første sprøjtning i nogle marker. Hold særligt øje med markindkørsler og foragre og tilpas sprøjteplanen, så der ikke er nogle som slipper igennem første sprøjtning uden at være blevet hæmmet i vækst. Alm. hanespore er meget glad for varme, og ofte oplever vi også, at den spirer frem igen efter rensning eller T2-sprøjtningen, så markerne skal følges tæt i den kommende tid.

Hovedparten af grovfoderejendommene i SAGRO's område har efterhånden kendskab til alm. hanespore i

markindkørsler og foragre, og for de fleste handler det om at undgå, at de spreder sig ind i marken. Alm. Hanespore er svære at bekæmpe og skal generelt bekæmpes, mens de er små. Der er flere muligheder for bekæmpelse med bl.a. MaisTer eller en blanding af Onyx og et mesotrion-produkt som Tocalis og Starship Max m.fl. Der er dog flere forhold at tage højde for, og jeg vil derfor henvise til tidligere udgave af TILVÆKST Grovfoder nr. 11 med et fyldestgørende afsnit omkring ukrudtsbekæmpelse i majs.

Dårlig fremspiring af majs

Når denne udgave af TILVÆKST Grovfoder bringes vil langt de fleste majs være oppe. Dermed bør du være opmærksom og reagere, hvis der er marker, som har en dårlig plantebestand.

SEGES har hvert år en monitorering over dårligt fremspirede marker og hvilke frøpartier, som det omhandler. Husk derfor altid at gemme mærkesedler fra såsæden med oplysninger om sort, frøparti, bejdsemidler mm eller at have et billede af mærkesedlerne, samt at holde styr på hvilke sorter der er sået i de forskellige marker. Har du mistanke om et dårligt frøparti så tag kontakt til din planteavlsrådgiver, så I sammen kan få afklaret årsagen til den dårlige fremspiring. Ved at bidrage til den fælles monitorering er du bedre stillet, hvis der er andre med samme frøparti, som oplever det samme.

Aktuelt i vårsæd

Af planterådgiver Thomas Harbo

I den seneste tid har vejret været meget omskifteligt fra køligt og blæsende til stille og varmt – og tilbage igen. Dog er der ikke faldet ret meget nedbør, og der er vandingsbehov i den tidligst såede vårsæd, hvor kornet nu står med to knæ - vækststadium 32.

Ukrudtsbekæmpelse

I vårsæden er ukrudtsfremspiringen ligesom i majs også meget forskellig fra mark til mark. Imidlertid er ukrudtsløsningerne i korn meget stærkere end i majs, så det betyder ikke så meget, hvis det tidligst fremspirede lige har fået lidt ekstra størrelse, inden der bekæmpes, blot du husker lige at give dosis et nøk op. Vårsæden konkurrerer langt bedre med ukrudtet end majs, så genfremspiring af ukrudt betyder normalt ikke noget, når afgrøden er godt i gang med buskningen og dækker jorden godt.

Alm. Hanespore, grøn skærmaks og flyvehavre

I vårbyg og vårhvede kan alm. hanespore, grøn skærmaks og flyvehavre bekæmpes med flyvehavremidlerne Primera Super og Foxtrot. I tætte, ensartede afgrøder bliver alm. hanespore og grøn skærmaks holdt godt nede af afgrøden, men bare der er det mindste hul uden afgrødedække i forageren, omkring en hydrant, mast eller brønd eller i kørespor, vil de kunne vokse til og sætte frø. Midlerne har en rigtig god effekt, men må kun anvendes indtil afgrødens begyndende strækning, vækststadium 30. I en del marker er bekæmpelse derfor allerede for sent. Anvend 0,75-1,0 L/ha + 0,2 L/ha spredekæbe-middel. Udlæg af kløvergræs og rajgræs tåler også behandlingen med Primera Super/Foxtrot.

Billede 2 I indkørsler og foragre kan der være mange alm. Hanespore i kornet. Bekæmpelse med Primera Super er aktuel i denne mark, (Foto: Thomas Harbo, SAGRO)

Svampebekæmpelse

Nogle år – særligt de fugtige – kan der være behov for svampebekæmpelse allerede i kornets buskningsstadier eller i de tidlige strækningsstadier, hvis bygbladplet eller skoldplet har gode betingelser. I år er det tørt, og der ses kun meget lidt aktivitet af bladsvampe. Kommer der ikke snart omslag i vejret, må vi forvente en sæson, hvor det vil være tilstrækkeligt med én behandling mod svampe.

Aktuelt i foderroer

Af planterådgiver Thomas Harbo

Vær opmærksom på angreb af ådselbillelarver i roerne.

På trods af en lidt sen såning er, har der været en pæn fremspiring i roerne. Vejret har været udfordrende, men det har været muligt at finde gode dage til de første vigtige sprøjtninger, og det ser ud til, at ukrudtsbekæmpelsen er lykkedes tilfredsstillende. Vær opmærksom på en stedvis ret kraftig fremspiring af snerlepileurt, og sørg for rettidig bekæmpelse af denne vanskelige art. Læs mere om ukrudtsbekæmpelse i foderroer i TILVÆKST Grovfoder nr. 10, og se vores forslag til ukrudtsbekæmpelse i foderroer [her](#)

Roefrøene er desværre ikke længere bejdset med det meget effektive bejdsemiddel Gaucho mod skadedyr, og der er da også betydelig flere angreb af ådselbillelarver og andre skadegørere i de tidlige vækststadier, end vi har været vant til i mange år. Angrebene kommer uden varsel og kan blive temmelig voldsomme på de små planter i det tørre vejr. Du er nødt til at følge afgrøden tæt. Ådselbillelarver og evt. andre skadegørere bekæmpes med 0,3 kg/ha Lamdex sammen med ukrudtsbekæmpelsen eller evt. som en singlesprøjtning, hvis ukrudtsbekæmpelse ikke er aktuel.

Billede 3 Der ses kraftige angreb af ådselbillelarver i foderroer (Foto: Thomas Harbo, SAGRO)

Billede 4 Ådselbillelarven kan også gøre skade i roerne senere i vækstsæsonen (Foto: Thomas Harbo, SAGRO)

Bekæmpelse af rodukrudt i vårsæd

Af Kilde: *SEGES*

Bekæmp rodukrudt, når hovedparten af de nye skud er fremme og i god vækst.

Den bedste effekt mod tidsler, padderokker og andet rodukrudt får du ved at sprøjte, når de nye skud af rodukrudt er godt fremme, så der ikke er mange små nye skud på vej. Sprøjt hellere lidt for sent end for tidligt. Tidsler er følsomme, når de har fået 4-7 blade, dvs. når tidslerne er 15-25 cm høje.

MCPA (Metaxon, U 46 N) har god effekt mod agertidsel, agerpadderok, svinemælk og gråbynke. Tilsætning af ammoniumsulfat øger effekten mod agerpadderok. Tilsætning af ammoniumsulfat forbedrer sandsynligvis også effekten mod agertidsel ved lav luftfugtighed. Vær opmærksom på at få behandlet med MCPA inden kornets vækststadium 39, dvs. indtil fanebladet er fuldt udviklet. Dels er dette sprøjtefristen, og dels er der risiko for skade på kernesætningen ved senere anvendelse. En god temperatur vil sikre optimale virkningsforhold for MCPA. Der bør være omkring 14 dages afstand mellem ukrudtssprøjtning med 'minimiddel' og MCPA, så tidslerne er kommet i god vækst.

Den maksimale dosis for MCPA-midler er 1 L/ha.

Mustang forte har god effekt mod agertidsel, gråbynke og agersvinemælk. Mustang forte angives at have god effekt mod agerpadderok. Vær opmærksom på restriktionerne for dyrkning af efterfølgende følsomme afgrøder på 14-24 mdr. efter anvendelsen afhængig af afgrøde og på begrænsning i anvendelse af halm fra afgrøder behandlet med Mustang forte. Kartoffler og roer kan etableres 14 mdr. efter behandling og hestebønner og andre bælgplanter 24 mdr. efter. Midlet må ikke anvendes efter vækststadium 32. **Mustang forte anbefales IKKE i grovfodersædskifter pga. restriktioner på efterfølgende afgrøde samt anvendelse og salg af halm.**

Mod spildkartofler giver Starane 333 HL / Flurostar 180, Pixxaro EC, Zypar og Mustang forte i højeste tilladte doseringer i vårsæd en effekt på 70-80 procent. I vintersæd er en højere dosis godkendt og kan øge effekten lidt, men der vil stadig blive sat døtreknolde, som giver genvækst den følgende sæson. Glyphosat før høst, som indtil videre er tilladt i foderafgrøder, ødelægger døtreknoldene, så genvækst den følgende sæson er meget beskednen. Der er endnu ikke fremsat lovforslag om at forbyde 'høsthjælp', men der forventes fortsat mulighed for at bekæmpe rodukrudt før høst.

Løsningsforslag til bekæmpelse af rodukrudt i korn

I tabellen 'Løsningsforslag mod rodukrudt i korn' er givet forslag til middelvalg og dosis mod en række ukrudtsarter,

som optræder som rodukrudt. Du kan se SEGES løsningsforslag [her](#)

Sprøjteteknik

Ved bekæmpelse af rodukrudt i korn er det nødvendigt med en sprøjteteknik, der kan sende sprøjtevæsken ned i afgrøden. Dette gøres med grov forstøvning og lav kørehastighed. Anvend mindst 200 L/ha. Lavdriftsdyser, refleksdyser og kompaktluftinjektionsdyser er velegnede. Sprøjtning med luftsprøjter og luftassisterede sprøjter giver ved korrekt indstilling en god afsætning på rodukrudt ved lavere vandmængde.